

„СНАЙПЕРОВИ ПУШКИ ОТ ВТОРАТА СВЕТОВНА ВОЙНА-КОЛКО СА БИЛИ ДОБРИ?”

Автори: Майк „Duke” Венторино & Дейв Емъри, снимки: Ивон Вентурино,
Източник: www.gunsmagazine.com, February 2011

Няколко много популярни филми за Втората световна война карат зрителите да мислят, че снайперистът е можел да простреля с куршум оптиката на вражеския снайпер. Това е показано и в „Враг пред портата”, и в „Спасяването на редник Райан”, направени през 90-те. Не! Това са холивудски абсурди.

В случай, че нещо такова някога се е случвало, то това е било случайност. Снайперовите оптически прицели през Втората световна война (ВСВ) са били със слабо увеличение. По европейските бойни полета, тези увеличения на оптическите прицели са започвали от 1.5x за немския Zf41 до 4x за Zf4. Те са били с груби мерници и/или стари визирни кръстове, които са позволявали в най-добрия случай прицелна точка на човешко тяло на близки до средни дистанции. Може би най-ограничаващия фактор за снайперската точност през ВСВ е бил проблема с мунициите, които просто не са били достатъчно висококачествени в много случаи.

Миналото лято, аз пътувах за Небраска за някои специални стрелби с моя приятел Дейв Емъри, балистик в Hornady. И двамата се интересувахме от историята на ВСВ, и двамата събирахме различни снайперови пушки за изпробване. Някои бяха изцяло оригинални, някои бяха точни копия, а някои бяха комбинация между тях. Например, моят немски K98k с прицел Zf41 1.5x е оригинален, като дори е показан в книгата „Гръбнакът на Вермахта”, том 2. Все пак, неговият оригинален прицел беше твърде слаб за ползване, така че беше заменен с нова реплика от Numrich Arms.

В Небраска, Дейв има достъп до частно стрелбище за пушки с обсег 1 000 ярда. Имахме подходящите пушки и добро място за стрелба. Номерът беше да намерим подходящите муниции. От предишния ни опит с модерни муниции, ние знаехме че като цяло пушките имаха добра точност. А с военновременните муниции? С някои трудности, ние потърсихме скромни количества подходящи военни муниции от периода 1939-1945 г., или в случая с '06-ците, използвахме муниции от Корейската война.

Разваляха ли се такива стари муниции? Точно тук Дейв, като балистик, беше от полза. Той изпробва със стрелба в лаборатория налягането и скоростите на нашите стари военни патрони. Резултатите могат да се видят в неговите таблици. Патроните .303-British дадоха някои проблеми под формата на забавен изстрел (засечка). Затова, ние махнахме куршумите и барута от .303-ките и ги преснарядихме с гилзи на Winchester и Federal 210. Нищо реално не се промени във възможностите на пушката, така че ние отдадохме сравнително посредственото им представяне на качеството на куршумите. За сравнение, в някои от '06-калибровите пушки, ние изстреляхме малко Hornady match муниции.

Като истински американци, Дейв и аз мислехме, че Springfield '06 ще бъде на първо място в този експеримент. Чувствахме, че немските пушки ще бъдат следващи. След това грубо направените и изработени .303 British и 7.62x54mm руски пушки, ще бъдат на последно място.

Отново не! Всъщност, британската No. 4 (T) .303 завърши на последно място. Сигурни попадения на човешка мишена не се случиха след 300 ярда. Това може да е по вина на забавения изстрел. Голямото разочарование беше с нашите Springfields. С някои от използваните муниции, те не можеха да улучват сигурно човешка мишена след 300 ярда. Само веднъж- с моя '03 Springfield снабден с 3х Leatherwood прицел- успяхме да постигнем прецизност приемлива за 500 ярда. Немските K98к се справиха сравнително добре. Моят, с малък 1.5 Zf41 прицел, постигна 6-инчова група на 300 ярда. Опитах на 400 ярда, но поради проблеми с прицелването резултата беше голяма 20-инчова група.

Най-добрата стрелкова комбинация пушка/муниция беше грубият Mosin/Nagant Model 91/30 с 3.5х PU прицел. На дистанция от 600 ярда, тази комбинация все още постигаше 7-инчова група. Тогава, малко преди да си тръгна към Монтана, Дейв се събра заедно с неговия приятел и наш домакин Труман Бърч, за да стрелят по 44-инчова метална плоча на 1000 ярда. Двамата господа са Camp Perry match стрелци, като Труман даваше корекции за вятър на Дейв. За моя пълна изненада, след като веднъж Дейв простреля металната плоча, той продължи да улучва още 3 пъти. Тези 4 изстрела бяха в 16-инчова група – с пушка 1944 г., оригинален оптически прицел и муниции от 1945 г.

Така че, стана ясна една истина. Тя е, че СССР е бил единствената воюваща държава в Европа, която е посрещнала врага с изцяло развита снайперска програма.- Duke Вентурино.

ТЕСТЪТ- ДЕЙВ ЕМЪРИ

Винаги съм бил силно заинтересуван от оръжията през ВСВ, особено снайперските пушки и тяхното използване. Моят баща е служил в 101-ва въздушнопреносима дивизия, 506-ти полк през ВСВ от Холандия до края на войната. Беше изненада за мен преди 10 години, когато той ми разказа, че е тренирал в Англия със Springfield с прицел и е скочил в боя за Холандия с него като първи разузнавач за 1 рота.

Няколко години по-рано, аз накрая склоних баща ми да разкаже за неговия опит като снайпер през ВСВ. От неговото описание на пушката и на прицела, това е било 1903А4 с Weaver 330С или М73 прицел. Той каза, че никога не са имали никакви специални муниции, само това с което са разполагали- топче или бронебоен (АР). Той е нулирал на 500 ярда, но повечето от неговата практика е била на 300 ярда и по-близо. Той каза, че всички хора които са тренирали със Springfield с прицел, биха се чувствали като достигнали върха на стрелбата, ако биха могли да направят 3 изстрела на 100 ярда и да ги покрият с монета от 25 цента. После той каза, че никой не го е правил. Аз го попитах как той е използвал пушката в бой и на какви дистанции е стрелял по целите. Той каза, че повечето от неговите изстрели са били на 150 ярда или по-малко и той никога не е мислил да стреля на повече от 200 ярда по някого, който би отвърнал на стрелбата.

Тъй като искахме да опитаме и разберем какво би следвало да се очаква от снайперовите пушки в Европа през ВСВ, ние искахме всичко да бъде колкото се може по-автентично, включително и мунициите. Попаднахме на всякаква информация, като снайперистите предпочитали бронебойни патрони като по-точни, или мунициите от арсенала в Денвър били по-точни и по-желани от снайперистите, или британските снайперисти предпочитали муниции произведени от Winchester и други. Счетохме, че следва да се доверим на част от информацията за нашите опити, а на друга да не се доверяваме.

Подробностите за мунициите, с които стреляхме, са в таблицата. Повечето от тях са изстреляни в SAAMI тестови цеви и е установено, че съответстват на спецификацията на мунициите. Следва да се отбележи, че .30-06 бронебойните патрони (AP) са били снаряжени за значително по-високо налягане от M2 топче. Въпреки, че AP муницията беше тествана по SAAMI спецификация за 60000 psi максимално средно налягане; оригиналната военна спецификация за AP е за максимално налягане за опериране 64 000 psi. (Затова аз не бих препоръчал използване на AP муниции за ценни колекционерски M1 Гаранд.). Освен коментарите на Майк, в неговата секция за забавените изстрели с .303 British, ние не сме забелязали функционални проблеми с които и да е муниции.

Относно теста със стрелба, всички групи са групи от 3 изстрела, освен ако не е отбелязано друго. Това е доста ограничен тест. Ние не сме правили определящ тест, а повече сме се стремили да установим границите на това, което може да очакваме от комбинацията от различни оръжия и муниции. Нашият критерий беше, че когато не можем повече да събираме изстрелите на човешки силует, значи сме достигнали края на ефективния обхват на пушката и мунициите за снайперски цели. Повечето от .30-06 пушките, бяха изпробвани с настоящи мачови муниции, за да покажат техния истински потенциал на точност.

Обобщавайки, няколко неща бяха очевидни, когато се погледнат резултатите. Първо, вятърът със сигурност направи някои групи по-големи. При няколко групи се видя, че страничното отклонение е много по-голямо от отклонението по вертикала. Опитавме се да не стреляме при повеи на вятъра, но ограниченото време не позволи сериозни изчаквания за безветрие. В допълнение, повечето оптически прицели не бяха способни за извършване на сериозни поправки по хоризонтала.

ОГРАНИЧЕНИЯ

Американските и британските снайперисти са били много ограничени с оглед наличните муниции. Малко вероятно е да свърши сериозна работа над 400 ярда, освен ако не се намерят изключителна партида муниции. Думите на моя баща за непредприемане на изстрели над 200 ярда, вероятно са били доста близо до истината.

Немските снайперисти изглежда са имали достъп до по-точни и по-еднакви като представяне муниции от американските и британските снайперисти. Zf41 монтиран върху K98к е бил ограничен от увеличението 1.5x. До 300 ярда той е бил много полезен и смъртоносно точен, но след тази дистанция неговият кръст е покривал изцяло човешкия силует. Zf4 4x монтиран върху K98к е предоставял

много добра точност на 400 ярда и вероятно е бил ефективен на човешка мишена на дистанции между 500 и 600 ярда. Изглежда, че немските снайперисти са имали значително предимство в ефективния обсег пред американските и британските снайперисти. Вероятно немските военновременни муниции също са били различни, но двата налични вида представляваха ранна и късна военна продукция. Тестовите им показаха доста еднаквост, както като точност, така и като точка на попадение.

Резултатите получени с руския 91/30 PU 3.5x и нашите муниции от 1945 г. бяха шокиращи за нас. Ние не очаквахме толкова добро представяне от толкова грубо изглеждащи пушка и оптически прицел. Трудно се свикваше със спусък, като той изглеждаше повече като мундщук за юзда отколкото като спусък. Настрани от това, с малко запознаване, тази система е способна на сериозна снайперска стрелба на дълги дистанции. Дори и днес с добри муниции би била страхотна снайперска пушка. Съветският снайпер несъмнено е можел да постига значителни успехи на 600 ярда и е можел да бъде смъртоносен с някаква постоянност до 800 ярда.-Дейв Емъри.

ТЕСТОВИ ПУШКИ

Модел	Калибър	Оптически прицел	Увеличение
UK No.4 (T)	.303 British	No.32	3.5x
USA M1903 Springfield (dated 3-42)	.30-06	Leatherwood	3x
USA Remington M1903A4 (dated 4-43)	.30-06	Weaver 330C	2.5x
Gibbs M1903A4 (repro)	.30-06	Repro 330C	2.5x
German K98 AC42	8x57mm	Numrich Zf41	1.5x
German K98, BCD 45 (Krieger barrel)	8x57mm	Numrich Zf4	4x
USSR Mosin Nagant Model 91/30 (Izhvisk 1944)	7.62x54Rmm	PU	3.5x

МУНИЦИИ

Калибър (тип или дата)	Куршум (тегло, грейнове, тип)	Скорост (fps)	Налягане (psi)
.303 British 1943 Mk VII	175 FMJ flatbase	2498	50100
.30-06 Denver 1943	150 M2 FMJ	Не е измерена	
.30-06 Lake City 1944	162 M2 FMJ-AP	2800	61600
.30-06 Lake City 1953	150 M2 FMJ	2740	53500
8x57mm German 1940 & 1945 (steel	198 FMJBT	2494	50000

case)			
7.62x54Rmm Russian, 1945	147 FMJBT	2832	41400*
7.62x54Rmm Bulgarian 1953	147 FMJBT	Не е измерена	

Бележка: *Налягането е измерено в Coopers Units of Pressure (CUP)

СТРЕЛКОВИ ТЕСТ

МУНИЦИИ	ПУШКА
ДИСТАНЦИЯ (ярдове)	ГРУПА (инчове)
.303 British MK VII	No. 4 (T)
200	5.75
300	8
400	16
.30-06 LC 1953 Ball M2	M1903, Leatherwood 3x
200	7
300	10
400	5.75*
500	5*
<i>*Различна кутия муниции от тази за 200 и 300 ярда.</i>	
.30-06 Hornady M1 Garand Match	M1903, Leatherwood 3x
300	2.5
.30-06 LC 1953 Ball M2	Remington M1903A4
200	5.25
300	17.5
.30-06 LC 1953 Ball M2	Gibbs M1903A4
200	5
300	9.5
400	8
500	16
<i>Бележка: На 200 и 300 ярда се стреляше от една кутия муниции, на 400 и 500 ярда се стреляше от различни кутии муниции.</i>	
Denver 1943 Ball M2	Gibbs M1903A4
200	2.75
300	7
400	11
Hornady M1 Garand Match	Gibbs M1903A4
300	1.25
8x57mm 1945-dated Ball	K98k Zf41 1.5x
200	6.25
300	6
400	20
<i>Бележка: На 400 ярда е почти невъзможно да се види човешка мишена,</i>	

<i>прицелването беше много трудно.</i>	
8x57mm 1940-dated Ball	K98k Zf4 4x
200	2.25
300	5
400	8
500	12
7.62x54Rmm Russian, 1945	Mosin/Nagant 91/30 PU 3.5x
200	4
300	4.75
400	5.25
500	10
600	7
1000	16 (4 изстрела)
<i>Бележки за условията при теста: Лексингтън, Небраска, Надм. височина- 2350 фута, Температура-. 70-83 градуса по Фаренхайт, Вятър- насрещен вятър 15-25 мили в час на 200 и 300 ярда; 6-12 мили в час на 400 ярда; 3-8 мили в час на 500 – 1000 ярда. (След 500 ярда не се опитвахме да правим корекции за вятър. Опитвахме се да стреляме в нормални условия и да не стреляме при големи пориви на вятъра).</i>	